

**משרד
הבריאות**

מודלים למרחבי הרגעה במחלקות לבריאות הנפש הנחיות תכנון

מהדורה 3, דצמבר 2021

מודלים למרחבי הרגעה במחלקות לבריאות הנפש

טיפוס החדר	טיפוס A	טיפוס B	טיפוס C
שם החדר	הרגעה במרחב פתוח (הרגעה פתוחה)	הרגעה במרחב מוגן (הרגעה מוגנת) (הרגעה סגורה)	הרגעה במרחב מגביל (הגבלה) (קשירה)
סיכון	לא סבירה	פוטנציאלית	גבוהה וודאית מוכחת
ייעוד	מיועד לרמות נמוכות של אי-שקט נפשי, בהיעדר אינדיקציות לסיכון עצמי ו/או סיכון הזולת	מיועד לרמות בינוניות של אי-שקט נפשי בהתקיים אינדיקציות או פוטנציאל סביר לסיכון עצמי ו/או סיכון הזולת	מרחב מגביל המיועד למצבי אי-שקט קיצוניים ו/או במצבי וודאות קרובה לסיכון עצמי ו/או סיכון הזולת
תיאור	חלל המאפשר למטופל הפחתה עצמית של מתח נפשי בסביבה תומכת רוגע;	חלל מוגן מפני פגיעה עצמית ו/או בזולת;	חלל המאפשר הגבלה פיזית פרטית, נאותה, מכבדת ובטוחה של מטופל;
הערות	1. סביבה פיזית המאפשרת שימוש באמצעי הסחה מקדמי רגיעה 2. מאפשרת נוכחות מטפל או תומך טיפול 3. המטופל יכול לצאת מהחדר כרצונו	1. סביבה פיזית המפחיתה אפשרות לגירויים חיצוניים 2. מאפשרת נוכחות מטפלים או תומכי טיפול 3. כניסה ויציאה מהחדר תהא מאושרת ומתועדת ע"י מטפל מוסמך 4. תואם את תקנה 27 ("בידוד חולה") לתקנות חוק טיפול בחולה נפש התשנ"ב 1993	1. הכנסה והוצאה של מטופל מהמרחב המגביל תהא בהוראה כתובה של מטפל מוסמך בלבד 2. תואם את תקנה 28 ("קשירה") לתקנות טיפול בחולה נפש התשנ"ב 1993 3. תואם את הגדרת 'אמצעי כפייה' כאמור בסעי' 35 לחוק טיפול בחולי נפש התשנ"א 1991

טיפוס A – חדר הרגעה במרחב פתוח: 8 מ"ר (רוחב החדר לא יפחת מ 260 ס"מ)	
כללי	החדר משמש להרגעה במרחב פתוח עבור מטופלים עם רמות נמוכות של אי שקט נפשי ושאינם צפויים לסיכון עצמי ו/או סיכון הזולת. בעיצוב הכולל של החדר יש חשיבות ליצירת סביבה פיזית המאפשרת הפחתה עצמית של מתח נפשי על ידי שימוש באמצעי הסחה שמקדמים רגיעה. התכנון יאפשר מקום למטופל ומטפל.
פתחים	דלתות 1. רוחב מעבר חופשי - 90 ס"מ. 2. דלת נגרות, בהתאם לסטנדרט הנהוג במחלקה. 3. אגף אחד עם צוהר 10/60 ס"מ מפוליקרבונט 6 מ"מ. גובה תחתון של הצוהר 120 ס"מ. 4. פתיחה החוצה. 5. 3 צירי ספר מנירוסטה תואמים למשקל האגף. 6. ידית משיכה ומנגנון רול. 7. ללא אפשרות נעילה. חלונות 1. מומלץ. 2. במידה וקיימים – ימצאו פתרונות הצללה והאפלה.
מערכות	חשמל תאורה: 1. עוצמת הארה לפי הנדרש ב E-01 2. תאורה כללית עם לובר פרבולי למניעת סינוור. 3. נדרשת אפשרות לעמעום תאורה - בשליטה מתחנת אחות. שקעים: 1. שקע שרות. 2. שקע לטלויזיה בגובה 180 ס"מ. תקשורת 1. כל אמצעי התקשורת יותקנו במישור התקרה, מחוץ לטווח גישה של מטופלים, אלא אם נכתב אחרת. 2. מערכת טלויזיה במעגל סגור - שליטה מתחנת אחות. תתאפשר צפייה על כל החדר, כולל אזור הדלת. 3. הכנה לטלויזיה. 4. הכנה לרמקולים להשמעת מוזיקת רקע- בשליטה מתחנת האחיות. מיזוג אויר ואוורור מערכת שתאפשר חימום, קירור ואוורור בו זמנית כל השנה עם אפשרות ויסות לטמפרטורה וללחות מרכזית (אפשרי הפעלה של הצוות באמצעות שלט לבקר בתקרה שבחדר) מערכות גילוי וכיבוי אש בהתאם לדרישות מכ"ר. גזים רפואיים לא רלוונטי

	מים לא רלוונטי
	מתקנים וכלים סניטריים לא רלוונטי
תגמירים	מקבעים וציוד קבוע 1. ארון ציוד 50/50 ס"מ עם פינות מעוגלות, הניתן לנעילה. 2. ארון/מדפים עם פינות מעוגלות, למשחקים, ספרים וכו', בהתאם לצרכי המוסד.
	ריהוט וציוד נייד 1. ספה "רכה" - עשויה ספוג ומרופדת בריפוד רחיצ, שאינו סופג, חסין אש, אנטי בקטריאלי ואנטי ונדאלי. מידות מינימליות: רוחב 80 ס"מ, אורך 200 ס"מ וגובה 45 ס"מ. 2. כורסה "רכה" - עשויה ספוג ומרופדת בריפוד רחיצ, שאינו סופג, חסין אש, אנטי בקטריאלי ואנטי ונדאלי. 3. תמונות על הקירות – במידה ומשלבים תמונות, הן יהיו מחומרים עמידים ואנטי ונדאליים ויקובעו לקיר. • ניתן להמיר את הספה לכורסה או פריט מקביל, כל עוד עקרונות החומר נשמרים.
	גמר 1. רצפה – חיפוי לפי "מפרט חיפוי פנים חדר מסוג B" כולל שיפולים בגובה 10 ס"מ. 2. קירות – זהה לקיים במחלקה. ניתן לעלות עם חומר חיפוי הרצפה לחלק או לכל הקירות בהיבט עיצובי. 3. תקרה – זהה לקיים במחלקה.

טיפוס B – חדר הרגעה במרחב מוגן: 9 מ"ר (רוחב החדר לא יפחת מ 260 ס"מ)	
כללי	החדר משמש להרגעה במרחב מוגן עבור מטופלים עם רמות בינוניות של אי שקט נפשי עם פוטנציאל לסיכון עצמי ו/או סיכון הזולת. בעיצוב הכולל של החדר יש חשיבות ליצירת סביבה מרגיעה, בטוחה למטופל ונטולת גירויים ככל הניתן. רצוי שהחדר ימוקם באזור/מתחם שמאפשר נגישות טובה לצוות תוך אפשרות לשמירה על פרטיות המטופל. כמו כן רצוי שהחדר יהיה מנותק מחדרי האשפוז וחללי היום
פתחים	דלתות 1. רוחב מעבר חופשי אחרי ביצוע ההלבשות - 90 ס"מ 2. דלת מתכת מבוקרת כניסה ויציאה, עם נעילת בריח אוטומטית ללא מחזיר דלת. 3. אגף אחד עם צוהר 10/60 ס"מ מפוליקרבונט 6 מ"מ. גובה תחתון של הצוהר 120 ס"מ. יש להבטיח הצצה פנימה מבוקרת, ע"י הצוות בלבד (פתרון מבני/טכנולוגי). 4. פתיחה החוצה. 5. ידית משיכה אנטי ונדאלית בצד הדלת שמחוץ לחדר (בתוך החדר חל איסור). 6. צירי ספר מנירוסטה תואמים למשקל האגף לאחר חיפוי. 7. מנעול נטרק ננעל ממונע, כדוגמת פריט EL520 של חברת ABLOY או שווה ערך. חצי צילנדר כלפי חוץ, כולל מוביל כבל תואם למנעול. 8. אפשרות פתיחה אוטומטית באש. 9. חיפוי הדלת (מלבנים ואגף) לפי מפרט לחיפוי פנים.
	חלונות 1. ללא חלון. 2. בחדרים קיימים יש לפעול לפי "מפרט חיפוי פנים חדר מסוג B", סעיף 4: הכנת התשתית.
מערכות	חשמל תאורה: 1. עוצמת הארה לפי הנדרש ב E-01 2. גוף תאורה, עגול שקוע בתקרה עם כיסוי אנטי וונדלי אופאלי/חלבי, דרגת אטימות למים: IP44, כדוגמת גוף תאורה דגם 9700P+A931-DL/SA תוצרת חברת DOT או ש"ע על פי המפרט הבא: 2.1. התאמה לדרישות מפרט הבינמשרדי, פרק עבודות חשמל 08, סעיף 08.09 המעודכן 2.2. מקדם העברת צבע $CRI > 90$ 2.3. טמפרטורת צבע 3000K 2.4. $MacAdam Step > 2$ 2.5. דרייבר לעמעום ע"י פרוטוקול תקשורת DALI בהתאמה ל IEC62386 2.6. הבהוב חשמלי בהתאמה ל IEEE1789- בתחום "הבטוח", בכל מצבי העמעום 3. מספר גופי תאורה יהיה בין 4 ל 6 (יסגר סופית לאחר בחינת חדר לדוגמה) 4. הגופים יותקנו במישור התקרה וימוקמו מחוץ לתחום הדרגש 5. נדרשת אפשרות לעמעום תאורה - בשליטה מתחנת אחות או מחוץ לחדר במקום שאינו נגיש למטופלים. שקעים: 1. אין שקעים בחלל החדר. 2. בחדרים קיימים יש לאטום את השקעים לפני חיפוי.

	תקשורת	1. כל אמצעי התקשורת יותקנו במישור התקרה, מחוץ לתחום הדרגש ומחוץ לטווח גישה של מטופלים, אלא אם נכתב אחרת. 2. מערכת טלוויזיה במעגל סגור - שליטה מתחנת אחות. תתאפשר צפייה על כל החדר, כולל אזור הדלת. 3. מערכת דו כיוונית מסוג VOX (voice operated control), הנפתחת לשמע כאשר המטופל מרים את קולו – מקושרת לתחנת אחות. 4. הכנה לרמקולים להשמעת מוזיקת רקע- בשליטה מתחנת האחיות. 5. קורא כרטיסים יותקן מתחת לחיפוי, בסמוך לדלת, בגובה של 1.40 ממפלס רצפה. לצורך תחזוקה תתאפשר גישה מחוץ לחדר דרך קופסת שרות מפח פלדה נעולה.
		מיזוג אויר ואוורור ראה נוהל AC-01 : מיזוג אוויר למרחבי הרגעה במחלקות לבריאות הנפש .
		מערכות גילוי וכיבוי אש בהתאם לדרישות מכ"ר.
		גזים רפואיים לא רלוונטי
		מים לא רלוונטי
		מתקנים וכלים סניטריים לא רלוונטי
		מקבעים וציוד קבוע 1. דרגש בנוי (בלוקים/בלוקי איטונג ובטון), לכל רוחב הקיר. עדיפות למיקום במיד הצר של החדר בתנאי שאינו פחות מ 2.5 מטר אורך. 2. רוחב הדרגש: 80 ס"מ, 3. גובה הדרגש 45 ס"מ מפני רצפה. במקום קיים יש לשמור על גובה נקי של 2.30 מפני דרגש, גם אם יחייב להנמיך את גובהו. 4. חיפוי הדרגש – יבוצע לפי הוראות "מפרט חיפוי פנים חדר מסוג B".
		ריהוט וציוד נייד 1. כורסת קוביה "רכה" - עשויה ספוג ומרופדת בריפוד רחיצ, שאינו סופג, חסין אש, אנטי בקטריאלי ואנטי ואנדלי. 2. מחוץ לחדר - מזרון, שמירה, כרית וסדינים, לשימוש בעת הצורך. יהיה במיקום נגיש לשימוש.
		גמר 1. רצפה – חיפוי לפי "מפרט חיפוי פנים חדר מסוג B" 2. קירות – חיפוי עד לגובה תקרה לפי "מפרט חיפוי פנים חדר מסוג B" 3. תקרה – 1.1. גובה מינימלי 300 ס"מ ממפלס ריצוף. 1.2. כל המערכות המותקנות בתקרה יותקנו מחוץ לתחום הבמה, על מנת למנוע גישה מטופל עליהן. 1.3. במקום קיים - אפשר שגובה מינימלי לתקרה יהיה 2.70 ובתנאי שבתחום הבמה קיימת תקרה קשיחה בלבד (אינה ניתנת להריסה ופרוק).

תגמירים

טיפוס C – חדר הרגעה במרחב מגביל: 10 מ"ר (רוחב חדר לא יפחת מ 260 ס"מ)	
כללי	החדר משמש להרגעה במרחב מגביל המיועד למצבי אי שקט קיצוניים ו/או במצבי וודאות קרובה לסיכון עצמי ו/או סיכון הזולת בעיצוב החדר ינתן דגש על יצירת חלל המאפשר הגבלה פיזית פרטית, נאותה, מכבדת ובטוחה של מטופל.
פתחים	דלתות 1. רוחב מעבר חופשי - 90 ס"מ. 2. דלת נגרות אקוסטית. 3. אגף אחד עם צוהר 10/60 ס"מ מפוליקרבונט 6 מ"מ. גובה תחתון של הצוהר 120 ס"מ. יש להבטיח הצצה פנימה מבוקרת, ע"י הצוות בלבד (פתרון מבני/טכנולוגי). 4. פתיחה החוצה. 5. 3 צירי ספר מנירוסטה תואמים למשקל האגף. 6. ידית מנוף. 7. דלת מבוקרת עם קודן או כרטיס מגנטי ומתג שחרור בתוך החדר. חלונות 1. מומלץ. 2. במידה וקיימים – ימצאו פתרונות הצללה והאפלה.
מערכות	חשמל תאורה: 1. עוצמת הארה לפי הנדרש ב E-01 2. תאורה כללית עם לובר פרבולי למניעת סינוור (לא תמוקם בתחום המיטה). 3. נדרשת אפשרות לעמעום תאורה - בשליטה מתחנת אחות. שקעים: 1. שקע שרות. 2. שקע לטלוויזיה בגובה 180 ס"מ. תקשורת 1. כל אמצעי התקשורת יותקנו מחוץ לטווח גישה של מטופלים, אלא אם נכתב אחרת. 2. מערכת טלוויזיה במעגל סגור - שליטה מתחנת אחות. תתאפשר צפייה על כל החדר, כולל אזור הדלת. 3. מערכת דו כיוונית מסוג VOX (voice operated control), הנפתחת לשמע כאשר המטופל מרים את קולו – מקושרת לתחנת אחות. 4. הכנה לטלוויזיה. דגש למיקום שיאפשר למטופל צפייה נוחה. 5. הכנה למקולים להשמעת מוזיקת רקע- בשליטה מתחנת האחיות. מיזוג אויר ואורור מערכת שתאפשר חימום, קירור ואורור בו זמנית כל השנה עם אפשרות ויסות לטמפרטורה וללחות מרכזית (אפשרי הפעלה של הצוות באמצעות שלט לבקר בתקרה שבחדר) מערכות גילוי וכיבוי אש בהתאם לדרישות מכ"ר.
גזים רפואיים	

	לא רלוונטי
	מים לא רלוונטי
	מתקנים וכלים סניטריים לא רלוונטי
	מקבעים וציוד קבוע 1. מיטת קשירה מקובעת לרצפה, שתמוקם במרכז החדר עם גישה מכל צידי המיטה. 1.1. מרחק מינימלי לגישה מסביב למיטה יהיה 90 ס"מ לפחות מהקירות. 1.2. סוג המיטה: חומר, אפשרויות הטיה, סוג רצועות וכו' – יקבעו בהתאם לאפיון המוסד.
תגמירים	ריהוט וציוד נייד 1. טלוויזיה. 2. תמונת תקרה או מסך שיקרין בתקרה גרייה חושית – מעל ראש המטופל. 3. שעון קיר שקט (נראות משכיבה על המיטה)
	גמר 1. רצפה – חיפוי לפי "מפרט חיפוי פנים חדר מסוג B" כולל שיפולים בגובה 10 ס"מ. 2. קירות – זהה לקיים במחלקה. ניתן לעלות עם חומר חיפוי הרצפה לחלק או לכל הקירות בהיבט עיצובי. 3. תקרה – זהה לקיים במחלקה.

מפרט חיפוי פנים חדר מסוג B - הרגעה במרחב מוגן

1. דרישות כלליות לחיפוי החדר:

- 1.1. מערכת החיפוי תהיה בעלת יכולת ספיגת אנרגיה על מנת למזער אפשרות פגיעה של מטופלים כתוצאה מהטחת גופם במעטפת החדר.
- 1.2. גימור הרצפה יאפשר התנגדות להחלקה גם במצב רטוב בהתאם לתקן 2279
- 1.3. הגימור יהיה אטום לנוזלים, לא יספוג ריחות ויהיה קל לניקוי ולתחזוקה. הגימור יהיה עמיד לניקוי במים ובחומרי ניקוי מקובלים במוסדות רפואיים.
- 1.4. פני הגימור העליון על פני כל המישורים אופקיים ואנכיים יהיו בעלי מראה אחיד, ישרים ומפולסים.
- 1.5. הגימור יהיה חזק ועמיד בפני פגיעה בלתי ניתן לקילוף או לסדיקה.
- 1.6. יישום מערכת החיפוי יאפשר ביצוע תיקונים מקומיים לפי צורך מבלי לפגוע בכלל החיפוי ובחזותו הכללית.
- 1.7. מערכת החיפוי תעמוד בדרישות בטיחות אש ובדרישות טכניות ופיסיקליות בהתאם לתקנים המפורטים בסעיף 2 להלן.
- 1.8. חיפוי החדר יכלול: רצפה, קירות, דרגש בנוי, דלת- משקופים ואגף פנימיים. החיפוי יבוצע כך שתתקבל רציפות מוחלטת בין המישורים ללא כל תפרים עד לגובה התקרה. במפגשים בין מישורים אופקיים לאנכיים תבוצע "רולקה" ברדיוס 5 ס"מ.
- 1.9. גוונים לבחירה מתוך קטלוג RAL בהתאם למפורט בסעיף 3.

2. תיאור מערכת החיפוי:

- מערכת חיפוי בעובי כולל של 11 מ"מ על פי השכבות המפורטות להלן:
1. ספוג בעובי 9 מ"מ מודבק על גבי התשתית (רצפה, קירות, דרגש, משקופים ואגף דלת פנימיים). הספוג יהיה מסוג יריעות ספוג או אריחי פאזל או שילוב של שניהם - החלטה סופית לביצוע כל החדרים תתקבל לאחר בחינת חדרים לדוגמה.
 - הספוג יודבק לתשתית באמצעות דבק פוליאוריטני דו רכיבי.
 2. שכבת מרק דו רכיבי מיוחד המשמש לאטימת הספוג על ידי סגירת החרירים העליונים ולקבלת משטח חלק, ישר ואחיד.
 3. יציקת 2 שכבות פוליאוריטן דו רכיבי בעל תכונה של פילוס עצמי בעובי כולל של 2 מ"מ.
 4. שכבת גימור עליונה על בסיס מים, בגימור מט/משי.

תכונות וביצועים הנדרשים ממערכת החיפוי:

התכונה	דרישה מחייבת	תקן
Energy Restitution	66%	EN14808
Force Reduction	44% - 32%	DIN 18032-2 , EN 14808
Vertical Deformation	1 mm	, 18032-2 EN14809DIN
Compression strength חוזק בלחיצה	>400 MPa	N/S1.1
Resistance to Impact עמידות בהולם	>16 Nm	EN 1517-1999
עמידות באש	בהתאם להנחיית רשות הכבאות	755,921 ת"י
עמידות במגע עם סיגריה בוערת	עמיד, ללא נזק למשטח	EN 1399
פליטת פורמלדהיד	Class E1. No Formaldehyde	EN 7171
רמת פליטת גזים אורגניים נדיפים VOC, SVOC	נדרש אישור לשימוש פנים	
עמידות בהחלקה	R9	2279 ת"י
עמידות בשחיקה	Taber H 18 1 Kg 1000 cycles 165 mg	EN-ISO 5470-1, ASTM C-501

דרישות לשכבת ציפויי הפוליאוריתן :

התכונה	דרישה מחייבת	תקן
Surface Hardness דרגת קשיות	Shore A =76	DIN 53505, EN ISO 868
Tensile Strength	11 MPa	EN ISO 527-1 ,DIN 54455
Elongation at break	>190%	EN ISO 527-1, DIN 54455
Tear Resistance	25 N/mm	DIN 53515

דרישות לשכבת הציפוי העליונה :

התכונה	דרישה מחייבת
סוג הטקסטורה לשכבה העליונה	לפי בחירה מקטלוג היצרן
גוון	לפי בחירה מקטלוג RAL

כל החומרים המרכיבים את מערכת החיפוי לרבות הספוג המשמש כבסיס, הדבק המשמש להדבקתו, שכבות הביניים והציפוי העליון יסופקו על ידי אותו היצרן וישאו תעודות המאשרות את התאמתם לסוג המערכת הנבחרת ולעמידתם בתכונות וביצועים הנדרשים, בהתאם לתקנים המפורטים. יישום השכבות יתבצע לפי מפרט היצרן.

3. גוונים: (RAL)

גווני רקע/בסיס: 1015 / 1013 / 9002 / 9001

גווני שילוב: (בז': 1001) (ורוד: 3015 / 3014) (ירוק: 6018 / 6032 / 6017 / 6033)
לפני ביצוע יאושרו הגוונים.

4. הכנת התשתית:

4.1. תשתית הרצפה:

- 4.1.1. הרצפה המשמשת כבסיס לחיפוי נדרשת להיות ישרה ומפולסת.
- 4.1.2. מערכת החיפוי תיושם על גבי תשתית קיימת. ביצוע החיפוי יכלול במידה ויידרש, עבודות משלימות של יישור ופילוס התשתית הקיימת כבסיס למערכת החיפוי.
- 4.1.3. בכל המקומות בהם קיים מפגש של מישור אופקי עם מישור אנכי נדרש לבצע רולקות ברדיוס 5 ס"מ.

4.2. תשתית הקירות:

- 4.2.1. בטון/בלוקים + טיח בגימור חלק ומוכן לביצוע החיפוי
 - 4.2.2. הקירות המשמשים כבסיס לחיפוי נדרשים להיות ישרים ומפולסים.
 - 4.2.3. מערכת החיפוי תיושם על גבי תשתית קיימת. ביצוע החיפוי יכלול במידה ויידרש, עבודות משלימות של יישור ופילוס התשתית הקיימת כבסיס למערכת החיפוי.
- 4.3. משקופים ואגף דלת:

- 4.3.1. העבודה תכלול החלפת דלת וביצוע הלבשת מלבן פנימי מפלדה על גבי המלבן הקיים על מנת לקבל את הרדיוס המתאים לביצוע החיפוי. ראה פרט A.

4.4. טיפול בחלון במידה וקיים:

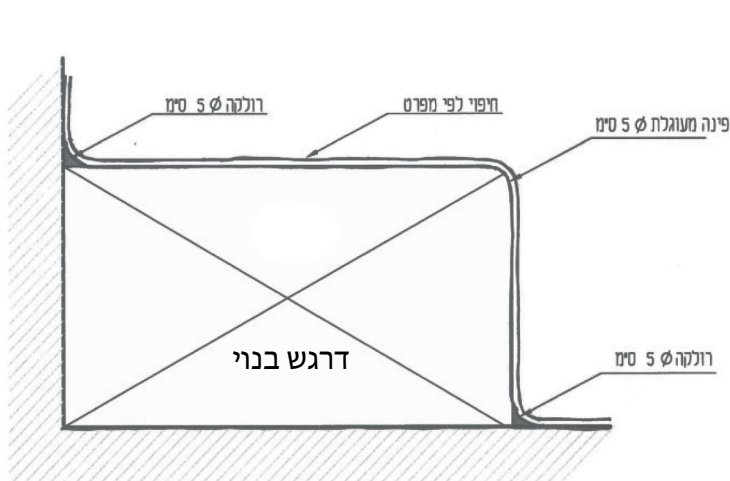
- 4.4.1. חלון שגובו התחתון מתחת ל 2.5 מטר נדרש לאטום בבטון ובלוקים לפני ביצוע החיפוי.
- 4.4.2. חלון שגובהו התחתון מעל 2.5 מטר – יאושרו 2 אפשרויות לפני ביצוע החיפוי, בהתאם לבחירת המוסד:

4.4.2.1. איטום כמפורט בסעיף 1 לעיל.

4.4.2.2. איטום בלוח פוליקרבונט שקוף 6 מ"מ מעל למסגרת הפנימית של החלון, במישור

הקיר הפנימי. ראה פרט B.

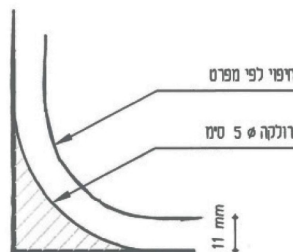
בכל מקרה, לא תתאפשר פתיחת חלון מתוך החדר ו/או נגישות מטופל למישור זכוכית.

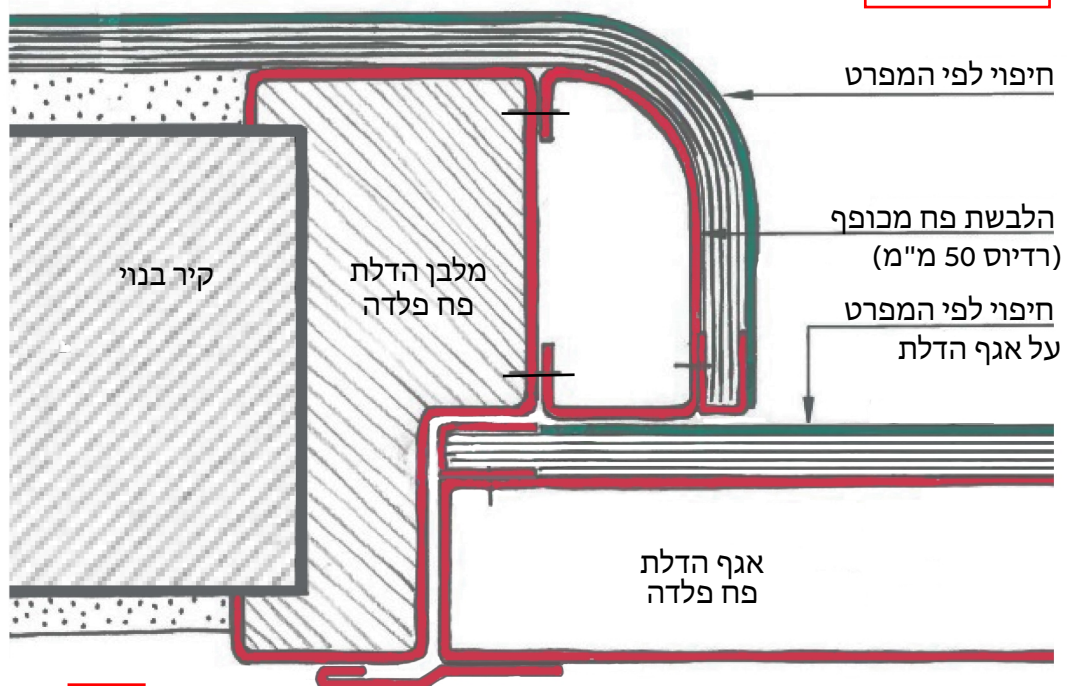
חתך 2-2

חתך 1-1
מפגש קיר רצפה אופייני

פנים החדר

חוץ

פרט A - פרט חיפוי משקוף ואגף דלת

ללא קנה מידה

חדר רגיעה מטיפוס B - תוכנית ופרטים טיפוסיים

עדכונים ממהדורה 2 (יולי 2018) :

1 - הושלם מספרי גוונים

2 - נמחק פרט חלון בחדר

3 - מיזוג אויר הורד (יש עכשיו הפניה ל AC-01)